

Podpňovka obyčajná (*Armillariella mellea*; syn. *Armillaria mellea*)

Podpňovka obyčajná je škodlivou hubou, ktorá je rozšírená v celosvetovom meradle. Aj v našich podmienkach sa s ňou môžu pestovatelia ovocných drevín stretnúť najmä v ovocných sadoch, ktoré susedia s lesnými porastami. Hlavný zdroj infekcie predstavuje koreňový systém, preto pri odstránení infikovanej rastliny treba venovať zvýšenú pozornosť práve podzemným častiam hostiteľských rastlín.

Patogén má v prírode viac ako 500 hostiteľov z rôznych rodov, pričom k najvýznamnejším patrí jablň domáca, čerešňa vtáčia, čerešňa višňová, marhuľa obyčajná, orech kráľovský, slivka domáca, ríbezle, ale aj vinič. Okrem toho sú hostiteľmi aj lesné dreviny, ako napríklad buk lesný, hrab obyčajný, javor horský, vrba biela. Patogén sa nevyhýba ani ihličnanom – škody môže spôsobovať na smreku obyčajnom, ale aj jedle bielej.



Obr. 1 – Podpňovka obyčajná

(Zdroj: <https://gd.eppo.int/taxon/ARMIME/photos>)

K všeobecným príznakom môžeme zaradiť bielu hnilobu dreva infikovaných stromov. Patogén sa lokalizuje najmä v koreňoch a v spodnej časti kmeňa. Za veľmi rýchlo sa rozširujúce práchnivenie dreva zodpovedá mycélium huby. Mycélium preniká do vodivých pletív, predovšetkým do lykovej časti, ktoré rozkladá. Takto napadnuté stromy rýchlo odumierajú. Plodnice, ktoré sú klobúkovité a mäsité, vyrastajú koncom leta, ale predovšetkým v jesennom období. Klobúky sú najskôr olivovohnedé, neskôr ich sfarbenie prechádza do svetlohnedého. Na povrchu klobúka možno pozorovať drobné vláknité šupinky hnedej farby. Okraj klobúka je ryhovaný, pričom klobúk je nesený na stopke, ktorá je žltohnedá s tmavohnedou spodnou časťou. Lupene sú riedke, široké, belavej alebo žltkastej farby. Neskôr ich sfarbenie nadobúda červenkasté odtiene.

Podpňovka obyčajná preniká do hostiteľských pletív cez poranenia a mechanické poškodenia. Rizomorfy patogéna však môžu preniknúť aj cez nepoškodené korene, dokonca bolo dokázané, že sa môžu rozrastať do značnej vzdialenosti od miesta nákazy. Vo väčšine

prípadov pestovatelia stromov objavia ochorenie až keď dochádza k usychaniu hostiteľa alebo v čase, keď huba vytvorí v spodnej časti kmeňa plodnice.

Jediným a účinným opatrením je likvidácia infikovaných stromov, čo znamená, že napadnutých hostiteľov je potrebné vykopať spolu s koreňovým systémom a spáliť. Dôraz treba klásť hlavne na odstránenie koreňa, resp. jeho zvyškov, nakoľko práve koreň predstavuje hlavný zdroj infekcie.

Ing. Ivana Bugriová

ÚKSÚP – OOR

27.8.2021